

VLK a já

Oldřiška Ciprová
ilustrace Lenka Němcová

bambóok

bamb**oo**k

„Jonáši, to už je druhá pětka,“ sdělila učitelka chlapci před tabulí a nesouhlasně mlaskla. Pak si otevřela svůj notes a začala do něj něco zapisovat. Jonáš ten notes z duše nesnášel. U jeho jména tam nebyly moc hezké známky a gesto, jakým ho dějepisárka otvírala, mu způsobovalo husí kůži po těle. Nejraději by se hned v té chvíli ocitl někde úplně jinde. Ta myšlenka ho zaujala a začal si představovat, jak skvělé by to bylo, kdyby najednou zmizel a byl třeba sto kilometrů daleko. Pryč od Vomáčkové a jejího pitomého notýsku!

„Posloucháš mě?“ zaznělo někde vedle něho. Chlapec sebou polekaně škubl. Učitelka Vomáčková si Jonáše zvědavě prohlížela.

„Ano,“ hlesl Jonáš a myslel na to, jak bude tu pětku doma vysvětlovat.

„Vrať se do lavice a zamysli se nad sebou. Pololetí se blíží,“ pohrozila ještě učitelka Jonášovým vzdalujícím se zádům.

„Teda, ta si tě podala!“ zašeptal Jonášovi Jakub, který seděl v lavici za ním, takže úplně vzadu. „Úplně jsme tě tu litovali, vid', ségra.“

„Jo,“ kývla Sára, sedící vedle Jakuba, a zatvářila se soucitně. „Vaši budou zuřit, že jo?“

„Hm,“ špitl Jonáš. „Zase mi zakážou všechno, co budou moct.“

„Voprz,“ zhodnotil to Jakub. „Kdyby to aspoň Vomáčková neprášila hned na net, aby to vaši nevěděli už dneska. Vždyť dneska máme hrát League of Legends!“

„Skvělý,“ ohrnul Jonáš vztekle rty, který však nemyšlel na zákaz počítačové hry, ale na něco pro něj v tuto chvíli daleko důležitějšího.

Dlouho si přál pejska a rodiče mu ho zakazovali, protože je prý nezodpovědný. Jonáš si to o sobě nemyšlel, jenže rodičům to vysvětlit neuměl a každá špatná známka nebo jiný průšvih ve škole rodiče v jejich přesvědčení nepořídít psa ještě utvrzovaly.

„Super den, fakt že jo.“ Zasunul se do lavice a rozvalil se na židli. Založil si ruce na prsou a otráveně zvedl oči k tabuli. Pak se jeho pozornost přesunula k mobilu v lavici a palcem otevřel obrazovku.

Telefon se rozsvítil na Facebooku na stránce, kterou si Jonáš prohlížel naposledy.

Zachráněné tlapy. Jonášova nejnavštěvovanější stránka. Bylo tady tolik opuštěných a krásných psů k adopci a on by tak strašně jednoho z nich chtěl.

„Co to tam máš?“ naklonil se Jakub ze židle, aby viděl, co Jonáš dělá.

„Pst, ať nás Vomajda neslyší,“ napomenul ho Jonáš šeptem. „Koukám na psy.“

„Zase?“ ozvala se Sára.

Jonáš bez odpovědi zvedl telefon k dívčině obličeji. Na obrazovce svítla fotka roztomilého křížence.

„Jú!“ zašeptala Sára. „Ten je boží!“

„Vid,“ rozzářil se Jonáš a otočil se na Sáru. Setkali se očima a Jonáš se usmál. „Jenže s těma známkama, co mám, na něj můžu rovnou zapomenout.“

„Tak se víc uč,“ navrhla Sára a Jonášovi okamžitě pohasl úsměv.

„Díky za radu,“ pronesl otráveně, zhasl mobil a schoval ho do lavice.

„Myslela jsem to dobře,“ hlesla Sára a štouchla naštvane loktem do Jakuba, který si ťukal na čelo a naznačoval své sestře, že její rada nepatřila mezi vyžádané.

Děti se víceméně plynule přesunuly do učebny přírodopisu. Pro Jonáše to byl jediný předmět ve výuce, který neshledával zbytečným. Ještě tělocvik se dal přežít, když na ně zrovna učitel Červený neřval tak, že mu z toho nabíhala žíla na čele.

Učitelka přírodopisu byla zároveň i Jonášova třídní a Jonáš i ostatní děti ji milovaly. Dokázala celou hodinu popisovat zajímavosti ze světa zvířat tak, že to ostatní bavilo.

Když se teď děti dostavily do učebny, přes tabuli už byl přetažený velký obraz vlka s popisky. Popisky je nezajímaly. Dobře věděly, že učitelka Šárka, jak jí všichni říkali, je tím nebude trápit. Místo toho určitě přijde s něčím zajímavým.

A učitelka je nezklamala.

„Dnes si povíme o jednom z nejstarších savců,“ uvítala je Šárka na hodině. „Jestlipak víte, kdy se na Zemi objevil první masožravec?“

Nikdo se nehlásil, děti po sobě jen rozpačitě poku-kovaly.

„To není na známky,“ usmála se učitelka. „Zkuste si jenom tipnout.“

Přihlásila se Sára. „Tak před deseti tisíci lety?“

„To přidej,“ zvedla učitelka koutky úst.

„Ještě dřív?“ vyjevila se Sára.

„Ano.“

„Já myslím, že tak přes sto tisíci lety,“ řekl Jakub, aby sestru trumfнул.

„Řekl bych, že ještě daleko dřív,“ vložil se do toho Jonáš.

„Máš pravdu, Jony, dovedl by sis tipnout?“ povzbuzovala ho učitelka.

„Před milionem let?“ pleskl první, co ho napadlo, a myslel si, že to přepískl, už jen proto, jak se děti kolem něj začaly chichotat.

„Koukám, že se budete asi hodně divit, děti. Protože první masožravec se na Zemi objevil před 100–120 miliony let.“

V třídě to rozrušeně zašumělo.

„Je to tak. Později se na severní polokouli objevil další, dokonalejší, masožravec – creodont. A asi před 55 miliony let se objevil masožravec s částečně vyvinutými řezáky.“

„To jsou zuby,“ vykřikl někdo ze třídy.

„Správně,“ usmála se učitelka. Tento masožravec se však dnešnímu vlku podobal jen málo. Ale řekla bych, že byl daleko hrůzostrašnější než náš vlk. Během následujících deseti milionů let se z něj vyvinulo několik

poddruhů, z nichž všechny kromě miacise vyhynuly. Slyšel jste někdo někdy tenhle výraz?“

„Ne, neslyšeli,“ neslo se třídou.

„Je to těžko vyslovitelné, takže po vás nebudu chtít, abyste si to pamatovali, ale z miacida se vyvinuly všechny současné rody masožravců. Proto je pro přírodopis tak důležitý. Vypadal jako dlouhá vydra a na rozdíl od vlků byl ploskochodec. Měl pět prstů, částečně zatáhnutelné drápy, protistojné palce na předních nohách a dlouhý tenký ocas. Měl chrup masožravce a malý mozek, ale byl chytřejší než ostatní šelmy žijící v té době. Žil v lese a mohl spát na stromech.“

„Takže spíš veverka!“ vykřikl Jakub a děti se rozesmály.

„Takovou veverku bys asi potkat nechtěl, Kubo,“ usmála se učitelka shovívavě. „Abych to zkrátila, vlk prošel ještě mnoha stadii, než se zhruba před 1–2 miliony let zformoval do dnešní podoby.“

„Takže jsem měl trošku pravdu,“ řekl Jonáš, „když jsem tipnul ten milion.“

„Co se týká vlka samotného, tak vlastně ano,“ souhlasila učitelka a vysypala ještě pár zajímavostí o vlkovi: „A co myslíte, komu je vlk nejvíce nebezpečný?“

„Člověku!“ vykřikl někdo.

Šárka se zase usmála. „Domněnka, že vlci zabíjejí lidi, vznikla z různých pohádek a pověstí, ale vlci jsou ve skutečnosti velmi plachá zvířata a utečou, jakmile zjistí lidskou přítomnost. Což je většinou mnohem dříve,

než si jich člověk vůbec všimne. V Evropě neexistuje žádný potvrzený případ zabití člověka zdravým vlkem.“

„Fakt ne?“

„Fakt ne. Ovšem je velmi nepravděpodobné, že by k tomu nikdy nedošlo. Hlavně v minulosti, kdy bylo mnohem více vlků a lidé neměli střelné zbraně, k tomu jistě došlo, ale o tom neexistují žádné záznamy. Já osobně nevidím žádný důvod, proč by například velmi hladový vlk nemohl zabít neozbrojeného člověka.“

„Takže nebezpečný není?“ zeptal se Jonáš.

„Ale ano, je nebezpečný, hlavně domácím zvířatům. A pořád je to divoká šelma. Člověkem nevychovatelný. Vlci nejsou jako psi. I když jsou si v některých případech velmi podobní fyzicky, rozdíl v povaze je obrovský.“

Učitelka se rozhlédla po třídě. „Jestlipak víte, které psí plemeno je vlkovi nejvíc podobné?“

„Husky!“ vykřikl Michal ze zadní lavice.

„Německý ovčák,“ řekla jedna z dívek ve přední lavici.

„Československý vlčák,“ vyhrkl Jonáš.

„Máte pravdu všichni,“ příkyvovala Šárka, „nejblíž je ale asi Jonáš. Toto velmi zajímavé plemeno psa bylo vyšlechtěno na našem území. Vzniklo v 50. letech křížením německého ovčáka a karpatského vlka. Vlčí krve má tento pes pouze kolem deseti procent, ale přesto se odolností, vytrvalostí, bystrostí smyslů a silou blíží vlkovi, také feny hárají pouze jednou do roka stejně jako vlci. Schválně, jestli víte, kolik kilometrů dovede uběhnout na jeden zátah?“

„Dvacet?“

„Padesát!“

„Třicet!“ překřikovaly se děti.

„Dovede bez problémů uběhnout sto kilometrů,“ oznámila jim Šárka a sledovala, jak se děti po sobě překvapeně dívají. „Je to úžasné plemeno, dokáže vzdorovat jakémukoli počasí, čich, sluch i zrak má mnohem lepší než ostatní plemena psů. Není však tak nedůvěřivý a plachý jako vlk či poloviční kříženci vlka a psa, které je velmi obtížné chovat a málokdo je schopen jim plně porozumět.“

„Je těžké takového psa vychovat?“ zeptal se Jonáš, který, když se mluvilo o psech, byl jako v transu.

„Československý vlčák je učenlivý a inteligentní, potřebuje ale kvalitní výcvik. Jeho výchova není, vzhledem k jeho nedůvěřivosti a citlivé povaze, jednoduchá. Zvláště v prvních letech vyžaduje mnoho času, důslednost, ale i citlivý přístup. Určitě bych ho nedoporučovala nezkušenému chovateli.“

Tím si to učitelka Šárka u Jonáše trochu polepila, protože právě toto plemeno patřilo k Jonášovým nejoblíbenějším.

Jonáš se cestou ze školy rozloučil na rozcestí s dvojčaty a vykročil po štěrkové cestě k domovu sám.

Cesta do hájovny, kde chlapec bydlel, vedla kolem domku manželů Malých. Domek byl celkem obyčejný, zajímavá však na něm byla zahrada, tedy spíš to, že na ní běhal Rendy, nádherný retrívér, s nímž se Jonáš chodil často mazlit. Vždycky když procházel kolem zahrady Malých, Rendy přiběhl k plotu a vyštěkl. To bylo znamení pro paní Malou, která byla většinou na zahradě taky, a vždycky mávla na Jonáše, aby šel dovnitř.

Jony znal Rendyho od štěněte. Pamatoval si, jak to chlupaté štěňátko paní Malá přinesla. Když šel tehdy před dvěma lety Jonáš ze školy, mávla na něj, aby se šel podívat. Jony tehdy v posvátném úžasu koukal na zlatou kouli, která byla prostě „k sežrání“. Tehdy poprvé jeho klučící srdce zatoužilo po pejskovi. A ta touha se pořád stupňovala.

Rendy, stejně jako všechna štěňátka v tom věku, byl zkrátka úžasný. Každou chvíličku, kdy právě nespal, využíval k nekonečnému řádění a poznávání světa. A do toho světa začal Jonáš brzy neodlučitelně patřit.

Někdy Rendy přecenil své síly a usnul uprostřed hry nebo si stoupl na zadní a žalostně se dožadoval, aby ho Jonáš pochoval.

Uměl se tvářit tak roztomile, že mu Malých odpustili i tu největší lumpárnu. Ale dbali i na to, aby už takhle malý pejsek dostal řádné vedení a výchovu. Dobře věděli, že společenské návyky, jež získá v tomto období, si s sebou Rendy ponese po celý život.

Rendy Jonáše zbožňoval. Jony se zrovna blížil k zahradě a Rendík už mu běžel v ústrety a radostně štěkal.

„Pojď dál, Jonášku,“ zvala ho paní Malá a spěchala k vrátkům, aby Jonáše pustila dovnitř. „Ale dej pozor, ať tě ten divoch nepovalí. Vyhlíží tu celou dobu, kde jsi. A víš, jak se pak ten náš blázen chová!“ dodala pak rezignovaně.

Rendy totiž projevoval Jonášovi svou obrovskou náklonnost tím, že na Jonyho vždycky skočil a leckdy ho i povalil. A málokdy poslechl paničku, aby neskákal. Vždycky když viděl Jonáše, byl retrívr jako utržený ze řetězu.

Jako dneska. A protože bylo po dešti, Jonáš z Rendyho projevu radosti čistý nevyvázl.

„Jejda!“ hlesl Jonáš. „To bude mít zase mamka řeči.“

„Chceš to přeprat, Jonášku?“ zeptala se paní Malá trochu provinile. „Rendy, ty bys zasloužil!“ zlobila se na psa. Jenže Rendy si z ní nic nedělal a tvářil se jako nevinátko.

„Děkuju, paní Malá,“ usmál se Jonáš, „ale to si ne-
dělejte hlavu. Hodím to doma do pračky.“

„To jsem ráda, že se na toho našeho cvoka nezlobíš. To víš, trochu jsme ho pokazili, nebyli jsme ve výchově důslední, jak bychom měli, a on teď moc neposlouchá.“

„Na něj bych se nikdy zlobit nemohl,“ prohlásil Jonáš a podrbal pejska za ušima. „Taky bych chtěl takového.“

„Třeba se někdy dočkáš,“ kývla na něj paní Malá spiklenecky, protože věděla, že Jonáš už dlouho pejska chce. V té chvíli přinesl Rendy Jonášovi červený míček. Jonáš si ho vzal a chtěl ho Rendymu hodit.

„To mu neházej. On ti ho přinesl, protože si myslí, že je tvůj.“

„A víte, že jo? Jednou jsem ho tu nechal, když jsem šel ze školy.“

„Tak vidíš, jak ti ho náš Rendy hezky pohlídal,“ usmála se paní Malá.

„To teda jo,“ řekl Jony vesele, strčil míček do kapsy a vydal se k domovu.

Jonáš rázně vystoupal schody do hájovny a hlučně otevřel vchodové dveře. Už v předsíni ze sebe setřásl školní batoh a hrnul se do kuchyně. Jeho táta byl hajný a nikdy se nevracel domů před čtvrtou hodinou, takže Jonáš věděl, že napřed bude muset zpacifikovat mamku samotnou.

„Ahoj, mami!“ zavolal a vešel do místnosti.

„Ahoj,“ pozdravila ho mamka a zvedla oči od zeleniny, kterou právě připravovala do salátu. Když viděla, v jakém stavu její syn je, vykulila oči. „Prosím tě, cos vyváděl? Jsi celý od bláta!“

Jonáš se nevzrušeně natáhl pro nakrájené rajče do misky a mamka ho pleskla přes ruku. „Podívej se na ty ruce, Jony,“ vzdychla rezignovaně. „Koukej se jít umýt a celý se převlékni! A pak mi přijď laskavě říct, kde ses takhle zmastil.“

„Jasně,“ hlesl Jonáš a odběhl udělat, co mu maminka nakázala. Když se vracel zpátky do kuchyně, zvedla k němu oči.

„Tak co se dělo?“

„Hrál jsem si s Rendym,“ zahuhňal Jonáš.